

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 31 października 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego Miasta Ł. na rzecz powódki R. J. kwotę 24.000 zł (w tym 22.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 2.000 zł tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby w zakresie korzystania z pomocy osób trzecich) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia od dnia 13 września 2011 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Nadto Sąd Rejonowy orzekł o stosunkowym rozdzieleniu pomiędzy stronami kosztów procesu, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Powyższy wyrok zaskarżyła apelacją powódka w części, w jakiej Sąd Rejonowy oddalił jej żądanie dotyczące renty na zwiększone potrzeby na przyszłość w kwocie po 175 zł miesięcznie począwszy od maja 2013 r., żądanie z tytułu zwrotu kosztów opieki osób trzecich co do kwoty 3.842,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi, a także w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Skarżąca zarzuciła Sądowi Rejonowemu:

I. mogące mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenie przepisów prawa procesowego, tj.:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny zebranego w toku postępowania materiału dowodowego w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, co doprowadziło do przyjęcia, że potrzeby powódki w związku z wypadkiem nie zwiększyły się mimo, że przeprowadzone dowody jasno wskazują, że doznany uszczerbek na zdrowiu spowodował zwiększenie się jej potrzeb, przejawiające się w konieczności korzystania z pomocy osób trzecich przy wykonywaniu określonych czynności życia codziennego oraz konieczności okresowego stosowania leków przeciwbólowych,

2. art. 278 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na nieuwzględnieniu tego, że potrzeby powódki zwiększyły się i że nadal wymaga ona sporadycznie pomocy osób trzecich mimo, iż wynika to wprost z opinii biegłego z zakresu ortopedii i chirurgii urazowej;

II. naruszenie prawa materialnego, tj.:

1. art. 444 § 1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że:

a) powódce należy się tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich kwota 2.000 zł podczas, gdy z zebranego w toku postępowania materiału dowodowego, w tym w szczególności opinii biegłego wynika, że koszty te były wyższe i wynosiły co najmniej 5.842,50 zł,

b) wskazany przepis stanowi podstawę prawną rozstrzygnięcia w zakresie renty na przyszłość z tytułu zwiększonych potrzeb podczas, gdy prawidłową podstawę rozstrzygnięcia w powyższym zakresie stanowi art. 444 § 2 k.c.,

2. art. 444 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie pomimo wynikającego z zebranego materiału dowodowego zwiększenia się potrzeb powódki, przejawiającego się w konieczności korzystania przez nią z pomocy innych osób i okresowego stosowania leków przeciwbólowych, co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia powództwa w zakresie renty na przyszłość z tytułu zwiększonych potrzeb.

W kontekście powyższych zarzutów skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na jej rzecz od strony pozwanej:

1. kwoty 5.842,50 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 2.400 zł od dnia 13 września 2011 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 3.442,50 zł od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pisma rozszerzającego powództwo do dnia zapłaty,

2. renty na zwiększone potrzeby w kwocie po 175 zł miesięcznie począwszy od maja 2013 r. na przyszłość.

Nadto skarżąca wniosła o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w I instancji uwzględniające merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy oraz o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Obecny na terminie rozprawy apelacyjnej w dniu 3 czerwca 2014 roku pełnomocnik powódki podtrzymał stanowisko procesowe wyrażone w złożonej apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że, uwzględniając zakres zarzutów apelacji, w swoich rozważaniach Sąd Okręgowy ograniczył się jedynie do kwestii odszkodowania oraz renty na zwiększone potrzeby – skarżąca nie kwestionuje bowiem w apelacji rozstrzygnięcia co do zasądzonych na jej rzecz od strony pozwanej zadośćuczynienia.

Sąd odwoławczy w pełni podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, przyjmując je za własne i uznając za zbędne powielanie ich w dalszej części uzasadnienia.

Na wstępie koniecznym jest odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów naruszenia przepisów postępowania, gdyż wnioski w tym zakresie z istoty swej determinują rozważania co do pozostałych zarzutów apelacyjnych, bowiem jedynie nieobarczone błędem ustalenia faktyczne, będące wynikiem należyście przeprowadzonego postępowania mogą być podstawą oceny prawidłowości kwestionowanego rozstrzygnięcia w kontekście twierdzeń

o naruszeniu przepisów prawa materialnego.

Za całkowicie chybiony należało uznać podniesiony w apelacji zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c.

W myśl powołanego przepisu ustawy Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia.

Ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko

w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Odnosząc powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że w ocenie Sądu Odwoławczego przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena zgromadzonego materiału dowodowego – wbrew twierdzeniom skarżącej – jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś podniesiony w tym zakresie w apelacji zarzut stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi błędami ustaleniami Sądu pierwszej instancji. Sąd ten poczynił swoje ustalenia faktyczne na podstawie całokształtu zgromadzonych w toku postępowania dowodów, tj. przedłożonych dokumentów, zeznań świadka i powódki oraz opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i traumatologii oraz neurologii.

Sformułowany w apelacji pod adresem Sądu Rejonowego zarzut dotyczący błędnego wyliczenia należnego skarżącej zwrotu kosztów opieki osób trzecich jest o tyle tylko zasadny, że faktycznie Sąd Rejonowy – pomimo poczynienia w tym zakresie prawidłowych ustaleń faktycznych – omyłkowo w części uzasadnienia obejmującej rozważania prawne przyjął, że po zdarzeniu z dnia 20 września 2010 r. skarżąca wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze trzech godzin dziennie przez pierwsze dwa miesiące, zamiast dwóch godzin dziennie przez trzy pierwsze miesiące. Powyższa omyłka nie miała jednak wpływu na arytmetyczny wynik obliczeń (90 dni x 2h dziennie = 180h i 60 dni x 3h dziennie = 180h), a tym samym na treść rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w tym zakresie. Wartość koniecznej pomocy osób trzecich w okresie pierwszych czterech miesięcy po zdarzeniu szkodzącym, przy ustalonej na poziomie 9,50 zł wysokości stawki godzinowej, odpowiada zatem ustalonej przez Sąd Rejonowy kwocie 2.000 zł.

Całkowicie chybiony, w ocenie Sądu Odwoławczego, jest natomiast zarzut naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 278 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów w odniesieniu do oceny dowodu z opinii biegłego z zakresu ortopedii. Z treści tej opinii wynika – co uwzględnił w swojej ocenie Sąd Rejonowy – że po upływie czterech miesięcy od daty zdarzenia szkodzącego skarżąca może wymagać jeszcze sporadycznej pomocy innych osób przy np. wyjątkowo ciężkich pracach domowych, które nie są jednak czynnościami codziennymi. Biegły wskazał również, że mogą jeszcze u skarżącej zaistnieć okresowe wskazania do stosowania leków przeciwbólowych, np. po wyjątkowo ciężkiej pracy. Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie negatywną ocenę Sądu Rejonowego co do wiarygodności twierdzeń skarżącej o utrzymującej się w dalszym ciągu konieczności korzystania przez nią z pomocy osób trzecich w wymiarze 20 (wg treści apelacji 15) godzin w miesiącu. Taki wymiar koniecznej pomocy ze strony osób trzecich, zdaniem Sądu Odwoławczego, wykracza znacznie poza wymiar określony przez biegłego

z zakresu ortopedii jako sporadyczny. Przymiotu sporadyczności nie sposób przypisać wskazywanym przez skarżącą czynnościom takim jak sprzątanie i zakupy. Są to bowiem bieżące czynności życia codziennego, przy których – zgodnie z opinią biegłego z zakresu ortopedii – pomoc osób trzecich nie jest konieczna. W konsekwencji powyższego Sąd Rejonowy słusznie uznał te twierdzenia za nieudowodnione.

Reasumując ten fragment rozważań Sąd Okręgowy stwierdza, że dokonana przez Sąd I instancji ocena wiarygodności i mocy przeprowadzonych w sprawie dowodów została dokonana w sposób wszechstronny i prawidłowy, nie wykraczała poza granice swobodnej oceny dowodów i dawała uzasadnioną podstawę do uznania, że skarżąca w toku postępowania udowodniła zasadność objętych pozwem żądań jedynie w wysokości zasądzonej zaskarżonym wyrokiem.

W dalszej kolejności konieczne jest odniesienie się do podniesionych w apelacji zarzutów naruszenia przez Sąd I instancji prawa materialnego.

Niezasadny jest zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 444 § 1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że skarżącej należy się tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich kwota 2.000 zł a nie kwota co najmniej 5.842,50 zł. Unikając zbędnych powtórzeń wskazać należy, że powyższą ocenę uzasadniają argumenty

przywołane wcześniej przy ocenie zasadności podnoszonego przez skarżącą zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów.

W tym miejscu zaś Sąd Odwoławczy ograniczy się do stwierdzenia, że Sąd I instancji prawidłowo zastosował powołany przepis zasadzając na jego podstawie na rzecz skarżącej z tytułu kosztów opieki osób trzech kwotę, jaką – jak wskazano wyżej w sposób prawidłowy - uznał za udowodnioną na podstawie całości materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania rozpoznawczego.

Z uwagi na brak udowodnienia przez skarżącą zasadności roszczenia dotyczącego renty na przyszłość z tytułu zwiększenia potrzeb (w zakresie kosztów opieki osób trzecich po upływie czterech miesięcy od daty zdarzenia szkodzącego oraz w zakresie kosztów związanych z koniecznością przyjmowania po tym okresie leków przeciwbólowych), o czym mowa była wyżej, nie sposób również podzielić zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 444 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako nieuzasadnioną.